

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Dışişleri Bakanı Sayın Hakan Fidan tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 01.07.2025

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

Son dönemde İran İslam Cumhuriyeti'nde öğrenim gören Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı üniversite öğrencilerinden gelen bildirimler ve kamuoyuna yansıyan gelişmeler doğrultusunda, ilgili ülkede eğitim gören vatandaşlarımızın ciddi güvenlik ve insan hakları ihlalleriyle karşı karşıya kaldığı yönünde endişeler artmaktadır.

Özellikle istihbarat birimleri ve kolluk kuvvetleri tarafından öğrencilere yönelik baskılar, ev aramaları, sorgulamalar, keyfi muameleler ve ajan suçlamalarıyla eğitim ortamının ciddi biçimde ihlal edildiği belirtilmektedir. Aynı zamanda internet ve iletişim erişiminin engellenmesi, eğitim kurumlarında artan psikolojik baskılar da dikkate alındığında, İran'daki öğrenim koşullarının akademik, fiziksel ve hukuki açıdan sağlıklı bir çerçevede sürdürülemediği anlaşılmaktadır.

Bu bağlamda:

1. İran'da eğitim gören Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı öğrencilerin can güvenliği, iletişim hakkı ve akademik özgürlüklerinin korunması için Bakanlığınız tarafından yürütülen herhangi bir izleme ve müdahale mekanizması mevcut mudur?
2. İran'daki mevcut koşullar dikkate alındığında, bu ülkede öğrenim gören Türk öğrencilerin Türkiye'ye dönüşleri ve öğrenimlerini Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında sürdürmeleri için herhangi bir diplomatik girişim, planlama veya geçiş prosedürü hazırlanmakta mıdır?
3. İran'da Türk öğrencilere yönelik artan güvenlik önlemleri ve baskılar karşısında İran makamlarıyla doğrudan temas kurulmuş mudur? Bu konuda Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından herhangi bir diplomatik uyarı yapılmış mıdır?
4. Öğrencilerin eğitim hayatlarını tehdit eden bu gelişmeler karşısında Yükseköğretim Kurulu (YÖK) ile koordineli biçimde, öğrencilerin mağduriyetlerini önleyecek bir kriz planı hazırlanmış mıdır?
5. İran'da yaşayan Türk vatandaşlarının, özellikle öğrencilerin haklarını savunmak, güvenliklerini sağlamak ve hukuki destek vermek üzere konsolosluk birimlerinde özel bir kriz ve başvuru masası oluşturulmuş mudur?
6. İran'dan öğrenci tahliyesi yapan diğer ülkeler örnek alınarak, Türkiye Cumhuriyeti'nin vatandaşlarını koruyacak benzer bir süreç başlatması düşünülmekte midir?